

В. Вергунов, директор Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України, член-кореспондент НААН, віце-президент Асоціації бібліотек України:

«...У 20-х роках ХХ ст. в Україні успішно об'єднали (зважаючи на спільну функцію – зберігати документи) бібліотечну й архівну справу через відповідний державний комітет.

Сьогодні назріла потреба відновити структуру такого типу, створивши Національну агенцію з питань бібліотек і бібліотечної справи. Ураховуючи просвітницьку функцію бібліотек, було б доречно заснувати її в складі Міністерства культури чи навіть Міністерства освіти. З огляду на велику кількість книгозбірень та їх працівників можна взагалі говорити про безпосереднє підпорядкування Кабінету Міністрів України. Розмістити новоутворення доцільно при Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського НАН України.

Для повноцінної діяльності агенції виконавчою і законодавчою владою в часи державності вже зроблено ряд корисних кроків:

- у 1995 р. прийнято Закон України “Про бібліотеки і бібліотечну справу” зі змінами й доповненнями в 2000 р., 2009 р.;

- 14 травня 1998 р. започатковано Всеукраїнський день бібліотек;

- 30 вересня 2009 р. уперше проведено розширене спеціальне засідання Кабінету Міністрів України “Про сучасний стан бібліотек, актуальні проблеми розвитку бібліотечної справи та шляхи їх вирішення”;

- схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1579 від 23 грудня 2009 р. Концепцію Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи “Бібліотека-XXI”;

- прийнято Закон України № 3274-VI від 21 квітня 2011 р. щодо заборони приватизації приміщень, де розташовано бібліотеки, книгарні, державні видавництва.

Останні дві позиції повністю відповідають положенням про завдання бібліотечної галузі, які Президент України В. Янукович виголосив у “Посланні українському народу” 3 червня 2010 р. Їх наведено серед інших чинників економічного зростання України до 2020 р., а створення електронної бібліотеки названо головним завданням.

Національна агенція з питань бібліотек і бібліотечної справи й потрібна для того, щоб здійснити це послідовно, динамічно, скоординовано. Потрібні також кваліфіковані бібліотекарі, працю яких нова влада нарешті не лише помітила, а й гідно відзначила. Показово, що серед 2000 нагороджених ювілейною медаллю “20 років незалежності України” є 15 бібліотекарів.

Із зазначеного вище впливають кілька пропозицій, насамперед до виконавчої та законодавчої гілок влади:

- оголосити 2012 р. Роком бібліотек України і відзначити на державному рівні 975-річчя створення всесвітньо відомої бібліотеки Ярослава Мудрого. Якщо офіційні кола залишаться байдужими, вшанувати знаменну подію шляхом організації в жовтні 2012 р. міжнародної конференції при Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського, прийнявши відповідну постанову президії НАН України;

- провести парламентські слухання “Стан і перспективи розвитку бібліотечної справи України”;

- задля подолання відомчих проблем у діяльності 40 тис. бібліотек України створити Національну агенцію з питань бібліотек і бібліотечної справи;

- доручити новоствореній координаційній інституції розробити і затвердити через відповідну постанову Верховної Ради України “Концепцію розвитку бібліотек і бібліотечної справи в Україні до 2020 року”, яку попередньо обговорити на спеціально скликаній Всеукраїнській конференції бібліотечних працівників у травні 2012 р.

Вірю, що найближчим часом у щорічних звітах про діяльність уряду з-поміж пріоритетів або здобутків поряд зі стадіонами і дорогами з’явиться нова графа – кількість побудованих бібліотек в Україні» *(Вергунов В. Бібліотечне задзеркалля (Як підвищити роль книги у суспільному житті) // Вісник НАН України. – 2011. – № 10. – С. 47–48).*